

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 24 maja 2023 r.

Pozycja 181

POSTANOWIENIE

z dnia 26 kwietnia 2023 r.

Sygn. akt Ts 154/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych – przewodniczący
Bartłomiej Sochański – sprawozdawca
Jakub Stelina,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 8 listopada 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej M.J. (dalej: skarżący), reprezentowanego przez pełnomocnika z wyboru, złożonej 18 lipca 2022 r. (data nadania), zakwestionowano zgodność:

1) art. 540 § 1, alternatywnie całej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555, ze zm.) w zakresie, w jakim „nie określa zasad wznowienia postępowania zakończonego postanowieniem sądu” – z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) art. 5 ust. 1, art. 8 ust. 2 oraz art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843, ze zm.) w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości: a) zaskarżenia postanowienia sądu o: odrzuceniu skargi, oddaleniu skargi, odmowie zwolnienia od kosztów sądowych; b) możliwości wniesienia skargi na przewlekłość postępowania toczącego się wskutek wniesienia skargi na przewlekłość postępowania – z art. 45 ust. 1; art. 45 ust. 1 w związku z art. 2; art. 45 ust. 1 w związku z art. 7; art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 1 i 2; art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1; art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1; art. 176 ust. 1 w związku z art. 2; art. 176 ust. 1 w związku z art. 7 Konstytucji,

3) lub całej ustawy przywołanej w punkcie drugim w takim samym zakresie – z art. 45 ust. 1; art. 45 ust. 1 w związku z art. 2; art. 45 ust. 1 w związku z art. 7; art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 1 i 2; art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1; art. 176 ust. 1

w związku z art. 45 ust. 1; art. 176 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 7; art. 176 ust. 1 w związku z art. 7 Konstytucji.

Postanowieniem z 8 listopada 2022 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu stwierdzając, iż nie spełnia ona określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK wymogu wskazania wolności lub praw skarżącego oraz sposobu w jaki jego zdaniem zostały one naruszone, a także określonego w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK wymogu uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. Trybunał podkreślił również, że braki te nie zostały usunięte we wniesionym 7 października 2022 r. piśmie skarżącego, stanowiącym odpowiedź na zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 12 września 2022 r. Zastrzegł także, iż oceny tej nie zmienia okoliczność odrzucenia wniosku o przedłużenie terminu usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej, albowiem wniosek ten dotyczył jedynie załączników skargi, nie zaś przesłanek normowanych art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p.TK.

Pismem z 28 listopada 2022 r. (data nadania) skarżący wniósł zażalenie na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 8 listopada 2022 r. o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W uzasadnieniu wyjaśnił, że skarga konstytucyjna spełnia wymóg jej uzasadnienia a „styl pisma procesowego jako element autorski i uznaniowy nie podlega ocenie organu orzekającego” (s. 3 zażalenia), zaś posłużenie się w doręczonym skarżącemu wezwaniu z 12 września 2022 r., nieprecyzyjnym pojęciem „skargi” bez wskazania, czy odnosi się ono do skargi konstytucyjnej, skargi o wznowienie postępowania czy też skargi na jego przewlekłość, powoduje niemożność poprawnego wykonania takiego wezwania (s. 4 zażalenia).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK).

Wniesienie skargi konstytucyjnej wymaga spełnienia szeregu przesłanek stanowiących *conditio sine qua non* jej merytorycznego rozpoznania (postanowienie pełnego składu TK z 6 lipca 2005 r., sygn. SK 27/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 84, a także postanowienia TK z: 22 marca 2016 r., sygn. SK 6/15, OTK ZU A/2016, poz. 4; 14 grudnia 2021 r., sygn. SK 63/21, OTK ZU A/2022, poz. 4). W postępowaniu w trybie skargi konstytucyjnej istnieje obowiązek reprezentowania skarżącego przez adwokata lub radcę prawnego, chyba że skarżącym jest sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz, profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych (art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK). Wobec tego, że zgodnie z art. 67 ust. 1 u.o.t.p.TK Trybunał przy orzekaniu jest związany zakresem zaskarżenia wskazanym we wniosku, pytaniu prawnym albo skardze konstytucyjnej, ciężar uzasadnienia niezgodności kwestionowanego przepisu ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem spoczywa na skarżącym (zob. postanowienie pełnego składu TK z 22 lipca 2015 r., sygn. SK 20/14, OTK ZU nr 7/A/2015, poz. 115).

Z tego względu zamieszczenie przez skarżącego w uzasadnieniu skargi konstytucyjnej licznych cytatów z uzasadnień orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz podniesienie nieskonkretyzowanych ogólnych ocen czy twierdzeń, z pominięciem argumentów lub dowodów na poparcie zarzutu niekonstytucyjności kwestionowanych przepisów, bez wskazania konstytucyjnych praw lub wolności skarżącego oraz sposobu, w jaki zostały one naruszone

przez oparcie danych orzeczeń na kwestionowanych w skardze przepisach prawa powoduje, że skarga nie spełnia wymogów określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p.TK. Tymczasem wymóg wskazania w skardze konstytucyjnej związku zachodzącego między naruszeniem praw podmiotowych i ostatecznym orzeczeniem jako środkiem naruszenia oraz niekonstytucyjnością podstawy prawnej tego orzeczenia, znajduje swoje umocowanie bezpośrednio w art. 79 ust. 1 Konstytucji (zob. wyroki pełnego składu TK z: 17 lipca 2013 r., sygn. SK 9/10, OTK ZU nr 6/A/2013, poz. 79; 25 września 2019 r., sygn. SK 31/16, OTK ZU A/2019, poz. 53 oraz postanowienie pełnego składu TK z 11 czerwca 2008 r., sygn. SK 48/07 OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 93). Wniesione zażalenie nie podważyło tej oceny, gdyż odnosi się ona nie do „autorskiego stylu”, o którym mowa w złożonym zażaleniu, czy do metodyki sporządzenia uzasadnienia pisma procesowego, lecz do elementów konstrukcyjnych skargi konstytucyjnej warunkujących możliwość jej merytorycznego rozpoznania. Oceny tej nie zmienia także podniesiona w zażaleniu okoliczność niewskazania w zarządzeniu wzywającym do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej, czy dotyczy ono skargi konstytucyjnej, skargi o wznowienie postępowania czy skargi na jego przewlekłość, ponieważ zarówno w pierwszym akapicie wymienionego zarządzenia jak i w poszczególnych jego punktach wskazywano, iż dotyczy ono skargi konstytucyjnej lub konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego wynikających ze wskazanych w tej skardze przepisów Konstytucji.

W tym stanie rzeczy wniesione zażalenie nie podważyło podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.